

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Főszerkesztő:
Dr. Kossuth János.

Felelős szerkesztő:
Bíró Pál.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legutányabb árban közölünk.

Sátoralja-Ujhely.

Nem szeretnénk félre értetni. Mi bizalommal eltelve néznénk az átalakulás elé, azzal a bizalommal, amelyet a szabad polgárok közölcára irányított akarategysége megkövetel. S ha talán lapunk egyik előző számában e tárgyra vonatkozólag közölt fejtegetés egyik másik kitételét némelyek az átszervekedés elleni preokkupáció kifakadásának minősíték, szabad legyen nem helyreigazítás-képen, — mert arra szükségünk nincsen — hanem intenciónk igazi feltüntetésének okáért megjegyezni: hogy mi közállapotaink országsszerte érzett sívárságától féltjük az átszervekedést célzó dicséretes törekvés sikerét.

Tagadhatatlan ugyanis, hogy a közügyek iránti érdeklődés érzéke erősen hanyatlóban van. A századvég embereit a magánérdek beközza le, azonkívül csak az érdekl, ami feltűnő, ami különös, ami »hecc«. Ez általános jelenség, s nálunk még a helyi körülményekben réjlő mizeriák is fokozzák. Hol látunk közérdeklből erősebb akciót kifejlődni? Mi az, ami társadalmunkra erősebb attrakciót gyakorolni képes? Legfeljebb ami új, s csakis addig, amíg új. Ha a bécsi vagy budapesti parlamenti események botrányokkal kecségtettek, kapócsák a lapok, de mihelyt

a törvényhozás a komoly munka-program feldolgozásához lát, a hírlapok a hírlapelárusító boltosok nyakán savanyodnak.

Hát a municipiumok? Hiszen azok valóságos szatúriái annak a fogalomnak, amit kifejezni hivatvák! Vajjon a vármegye gyűlések kit érdekelnék. Sallangos, unalomig agyonismételt üdvözlő beszédekkel, obligát udvariaskodásaival, egyesek páva tollainak afitogtatásával, jelentéseivel amelyekben csak a dátumok változnak — különben a jól ösmert sablonok blankettáival számolnak be. Látjuk is azután, hogy minek utánna a jól nevelt lojalitás a maga költeles éljenet lemenyörögte — a publikum Bocknál állapodik meg egy pohár sörrel felejteti el azt a lögyömört, amiből odafönt megcseszmörölt. Mikor aztán a »tárgyszorozatra« kerül a dolog, nyargalhatnak a hajduk bizottsági tagot fogni s beleizzadnak, míg összegyűjtik a határozatképes numerust.

Nagyon ritkán költi fel az érdeklődést egy-egy aktuális kérdés fölvetése, vagy valamely választás és bizvást elmondhatjuk, hogy a vármegye, — legalább nálunk — teljesen kiélt talaj, amelybe nem vehet csírást semmi üdvös gondolat. Hogy miért, azt majd néhány hónappal később fogjuk elmondani.

Avagy látunk-e egészséges ha-

tályos működést a közművelődési, jótékonyági, nemzeti célok érdekében? Van-e egyesületi életünk, de van-e európai értelemben vett társadalmi életünk? Hát van egy kaszinó, amelyben az érdekes kalabriász partik miként történt megajtsánsa képezi a napi szenációt, amelynek még csak társalgó terme sincsen s amelynek tagjai a kaláber asztalok rangfokozatai szerint osztályozódnak játék és kibicelés tekintetében. A kilenczatos és negyvenötös tribusok képezik a rétegeket, ezek állapítják meg a tagok hasznavehetőségét s az egyéni kvalifikáció a körülforog, hogy ki vág be pusztá belára, ki játszik sneidigul, ki nem. Ezt nevezik uri kaszinónak. Van még egy másik kaszinó is, amelyket kisebb uri kaszinónak nevezhetünk, ha keletkezésekor a »polgári« szürke cimet fel nem vette volna. Ott, amint tudjuk kisebbek a kaláber tételek és a tagssági díjak, egyébként épen olyan uri kaszinó az is, mint a másik s csakis a józan mérsékletén mullott, hogy nem egyesült a kilenczatos alaponkaláberező kaláber kaszinóval. Egyébiránt tartozunk az igazságnak kijelenteni azt, hogy ez a kisebb kaszinó hébe-hóba tesz valamit, legalább évenként egyszer megünnepeli a nagy események évfordulóját, amiért a csendes megrovási kaland el nem ma-

rad illető helyről, bahogy a jóérelmőség hivatalos méretű lajmagatagságát megtalálna haladni a lelkesültség hangja.

Egyébként sívár a társadalmi élet is, amelyben nincs összetartó erő, amely szerte tagozódik a kis városias megkülönböztetések alapján. Lovas és gyalog familiák, bal-konos háztulajdonosok, fútcá beliek, háziurak és lakók, gentri és lateiner emberek, akik igen tudják, hogy pénzük van, mások akik mutatják hogy van. Befolyásokhoz kapaszkodók, kérdedők, stréberék, mucsai összevisszaságban. Ritka a tartalmas szerénység, mint amely érték a nélkül, hogy árucikk volna.

Ime küszált vonásokban, de tulás nélkül közéletünk és társadalmunk képe. Hát bizony ez a keret nem igen biztató, ez az anyag nem sokat ígérő arra nézve, hogy belé helyezzük, hogy abból kiformaljuk városunknak azt a szervezetét, amelyben fejlődésének garanciáit keressük. Am bizunk a jobbokban, az erős akaratu, a közcélokért tenni kész emberekben, mert hála Istennek olyanok is vannak. Hisszük, mert erősen akarjuk; hogy a városi önkormányzat leszen az egészséges erő nyilvánulás azon porondja, amely közéletünk Angias istállójának ki-seprésére képes, a társadalmi erő tényezőik hatályosítására alkalmas

TÁRCA.

Az asszony.

A »Felsőmagyarországi Hírlap« eredeti tárcája.

Írta: Bródy Aladár.

A nap már magasán járt az égen, a mikor Pista báró az átözlő éjszaka után haza vetődött. Valahol névnapot ünnepelték és rövidnek tartották az éjszakát, hát megtoldottak egy kicsikét. Pista bárón kirívóan megletszóttak annak a hangulatnak a nyomai, amely többnyire a nappallá tett éjszakák után vesz crótaz emberen, s amelyet közönségesen »macskajaj«-nak neveznek. Általában nagyon rosszkedvű volt és mindenek-fölött szörnyen életunt. Ami annyival his csudalatosabb, mert hat hónapos fiatal házias létésre mindenki boldognak, nagyon boldognak hitte. A báróné a legszebb asszony volt a vidéken.

És Pista báró még sem volt boldog. Sőt ellenkezéleg. Odahaza mindig nagyon rosszul érezte magát és soha sem volt maradása. Ha csak tehette olyan helyeken keressett szórakozást, ahol felesége nélkül is megjelenhetett.

Pista báró éppenséggel nem tartozott azon emberek közé, akik azért háziasodnak meg, hogy boldog családi tűzhelyet alapítsanak. Az ő környezetében már meg volt az a régi rossz szokás, hogy bizonyos számú átmulatott esztendő után megháziasodik az em-

ber. Ő is csak azért háziasodott meg, hogy a hagyományoktól el ne térjen.

Az igazat megvalva — bár csak nagyon keveset — valamit mégis remélt a háziaságtól. Azt hitte, hogyha asszony lesz a háznál, nem lesz minden olyan réz, olyan komor az ősi kastélyban. . . . De csalódott! Akármennyire is elterjedt annak a híre, hogy milyen kedves, milyen elragadóan szép asszony a felesége, ő benne csak nem ébredt fel az érdeklődés. És minél inkább hallotta dicsérni, annál inkább hidedgett el irányában . . .

Most is, hogy hazavetődött, óvatosan osont be dolgozószobájába, hogy a báróné valahogy észre ne vegye. Hanyatvágódott a zöld plüspanlagon és becsengette az inast.

— Baptiste, knikebájt! — Mire Baptiste visszatért a kotyvalékkal, már a báróné is ott volt.

Szép volt, elragadó volt fiatalságának teljes üdőségében, — s mégis maga a testet öltött szemrehányás.

— Látja, Pista, szakított meg a pilanatokig tartó nyomasztó csendet, már megint . . . Hát ez már mindig így lesz? Soh' se lesz vége annak a megaláztatásnak, mely napról-napra ér? . . . Baró úr! Önek nagyon különös fogalmai lehetnek a háziaslétről.

— Ej asszonyom, ezt már sokszor hallottam. Talán valami újabb dologról is beszélhetnénk.

A báróné megvetően nézi végig Pista búrót.

— Nem akarom, nem fogom eltűnni, hogy újjal mutassanak rám, hogy

szánakozzanak rajtam! Végét fogom vetni ennek az állapotnak. Fogom tudni, hogy mitévő legyek.

És méltóságosan távozott.

A báró meg, alig hogy az ajtó bezárult, küirtette a kis kristálypoharat. Majd unottan asztovza mormogta magában:

— Csak ettől a nyúgtól tudnék megszabadulni . . .

Ki hová tudott, menekült az augusztusi forróság elől. Csak Péter, a falu legszegényebb zsellére dolgozott fáradhatatlanul a repecföldön. Őt el nem lankasztotta a kánikula. Ha fogytán érezte erejét, azzal vizasztalta magát, hogy becsületen munkában legfeljebb csak megöszülhet az ember. Egyéb baja nem igen esik belőle és ebben a tudatban felüljut, megkéltsereződött az ereje. Már kora reggel óta munkalodott szüntelenül. Csak akkor szakította félbe néhány pillanatra a munkát, ha olykor végigtörülte ingujával izzadó homlokát.

Mikor aztán megszólalt a faluban a déli harangszó, letette kezéből a sarlót és varakozással tekintett az országútra.

Egyszerre csak felderült az arca. A felesége, egy esinos, fiatal menyecske közeledik a poros uton, karján nagy kosárral. Mikor Péterhez ér, előbb megöszölja, azután feltalálja az ebédet a kosárból. Péternek szemlátomást jól esik az étel. De azért hamarosan végez vele, hogy az ebédülő hátralevő részén meg elbeszélgethessen az asszonylyal.

— Hát hogy, mint megyen a munka? — kérdi az asszony.

— Az Isten áldása van kezemen. Holnapra meg leszek az egészszszel és kikapom az öt forintot a munkámért.

— Ót forintot? Aztán mit csinálsz ezzel a rengeteg sok pénzzel?

— Hogy mit? Im! Van annak már helye! Legelőször is új viganót veszek nekéd, szentem.

— Milyen jó vagy, Peti . . .

— Aztán két malacot is veszek, hogy legyen mit hizalni. Aztán . . .

— No aztán? . . .

— Aztán a többen veszek valami olesó kis bölesőt. Nemsokára már szükség lesz rá.

— Az asszonyka teljesen elpirult, hangja egészen elfutott a nagy boldogságtól. Megint csak ennyit tud mondani:

— Igazán, milyen jó is vagy te, Peti . . .

Igy beszélgetnek el egy darabig. Az asszony ekkor visszarokogtatja az üres csendet a kosárba és miután négyezer összecskölődzik az urával, utnak indul.

Péter még hosszan elnézi a hazafelé tartó asszonyt, aztán a sarló után nyult, de még mielőtt hozzáfogna a munkához, égnék emeli tekintetét és mély áhítattal fohászódik fel:

— Istenem, Istenem, mivel érdemeltem meg végtelen jószágodat? . . .

— Urnak atka, szegény embernek boldogsága — az asszony.

férfiak csoportját, a komoly munkára megfogja edzeni.

Kritikánk közállapotainknak szól, félelmünk és nem hitünk nyert nyilvánulást. De hogy az újra szervezés a komoly polgári munka óhajtott gyümölcsét megteremje arra hivatottak erős tömörülése, kitarított buzgalma szükséges, de elnyerhetetlen előfeltétele viszont az is, hogy a hivatottak számoljanak az adott körülményekkel.

De mindenképp előtte a közönnel és félre a személyeskedés motívumait magában rejtő bizalmatlankodással is. Mert ha a köz-célok iránti Pató Pál-ökösddal nem szakítunk, úgy az átszervezés halva született. Az autonómiát csakis az erős közszellem töltheti meg érvényesülés feltételét képező energia tartalmával. Olyan akkumulátor az, amely a különben veszendő, vagy érvényesülni képtelen erőket van hivatva egyesíteni. De helytelen, sőt veszélyes a bizalmatlankodást előlegezni a városi élet azon férfiival szemben, akik a reform megvalósításában fáradoznak. Mert ha a köz-célú törekvés, buzdítás helyett gáncsokba botlik, úton útélen lezserelődik az akaraterő, elernyed a becsvágy a hivatottnak s az ilyen viszonyok semelyikében ver legkönnyebben gyökeret a magán érdekek hinárja.

Sőt hajlandók vagyunk a bizalmatlankodásokat egyenesen azzal vádolni, hogy az önkormányzat munkájának reájuk eső részétől irtóznak. Mert ha elvannak tőlük híven, buzgón, fáradhatatlan teljesíteni kötelességüket, ha a képviselőtestület az leszten, amire tagjai a polgárok bizalmából mandátumot nyertek, úgy nevelés dolog a lamentáció, sőtval és röviden: a polgárokon és a képviselőtestületen áll, tőlük függ az átszervezés sikere, és mi hiszünk, hogy megfognak felelni feladatunknak.

Miután a pártatlan, de mindezek felett a közérdeket szem előtt tartó szócsove akarunk lenni a közvéleménynek, amely őszinte szókimondással támogatja, vagy támadja azokat, akik a közt szolgálni fogják aszerint amint a polgártársai által reájuk ruházott hatalommal helyesen élnek, avagy visszaélnék. Ez a törekvésünk adja meg létjogosultságunkat, a fejlődő vidéki sajtó egyáltalán nem ideálunk.

Ha úgy alakultak a viszonyok, hogy Ujhely megérett arra, hogy rendezett tanácsú várossá alakuljon, akkor türelmetlenül várjuk az átszervezést, de addig is kifogjuk jelölni azon irányt és rá fogunk mutatni azon munkakörre, amely felé nézetünk szerint megújuló városunknak haladnia kell s illetőleg, amelyben köz-célú feladatait az új magisztratus legsikeresebben oldhatja meg.

x. y.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

Tanügyi mizériák megyénkben.

§. Zemplénvármegye közigazgatási bizottságának Molnár István főispán elnöklése alatt, november hó 8-án tartott

havi gyűlésén kinos benyomást tett Harashty Miklós, a homonnai járás főszolgabírája havi jelentésének azon részéről, mely e járás közoktatásügyéről szomorú képet nyújt. A 74 községből álló járásban harminchat községben nincs iskola, úgy, hogy azokban — mint ezt a jelentés panasza — vad gombamódra nőnek föl a gyermekek. Tizenkilenc községben kántorok munkálkodnak az Ur szolgájában és csak a többi tizenkilenc helységben vannak felekezeti iskolák, de ezek közt is vannak olyanok, melyek teljességgel nem felelnek meg a törvény igényeinek.

A vármegye ezen szegényletes, de egyuttal sajnálatos állapotáról, már előzőleg tudomással bírhatott volna. A tanfelügyelő, kinek közében a megye tanügyének összes szála összefutnak, bizonyára el nem mulasztotta a közig. bizottságot erről informálni.

A mostoha éghajlati viszonyok alatt a legnagyobb szegénységben élő felsőzempléni népet, amely tengődik egyik napról a másikra nem érheti a vád, hogy gyermekeit nem iskoláztatja. Nincs annak ez iránt érzelme. De bűnös mulasztást követtek el a megye vezetői. Hazafüli kötelezőgök volna minden erejükkel odahatni, hogy nemzeti szék laktá vidék meghódításuk a magyar nemzet eszméinek. Jó hazafiakat elsősorban az iskola nevel. Vagy nem tudják-e, hogy amely földet parlagon hagyják azok gaz terem.

Ugy látszik sokkal fontosabbnak tartották, a vármegye után a sátoralja-ujhelyi ev. ref. hitközséget megszabadítani az iskolafenntartás általuk hangoztatott nehéz igájától. Ezzel a város érdekeit csak vajmi kevéssel mozdították elő. Többször hallottuk, hogy a városnak 500 iskolakerülő gyermeke van. Ezen az állapoton csakis az általános államosítás segíthetett volna. A ref. iskola államosítása folytán az iskolakerülő száma nem igen apadt. Külömben hadd szóljanak a szakok. Az állami iskolába felvettek körülbelül 700 növendéket, de ezáltal elvontak a róm. kath. fuiskolától körülbelül 150, a leányiskolából 50 et, a g. kath. iskolától is vagy 50 növendéket, az izr. iskolától 150-et és a Kaufmann-féle iskolától (mely már nem létezik) 100-at. A ref. iskolában is járt bizonyára vagy 200 gyermek. Látható, hogy a városban még mindig van 500 gyermek iskolázatlan nélkül.

Hívei vagyunk mi is az állami iskolának, de nem ilyen értelemben. Nekünk első sorban egy állami polgári leányiskolára lett volna szükségünk.

Tekintve a vallás és közoktatásügyi miniszternek a népoktatás iránt tanúsított kiváló jóindulatát, elvárjuk, hogy a közigazgatási bizottság ezentel lelkiismeretesebben és megfontolással foglaljon majd Zemplénvármegye tanügyi viszonyaival. Mindenestire sajnálatos körülmény az is, hogy az ilyen Harashty-féle jelentéseket csak akkor teszik, amikor egy-egy járásban már valóság-gégbekialtóan nyomoruságos viszonyok vernek gyökeret.

A borítal és husfogyszatási adók be-beadása tárgyában november 13-án Sátoralja-Ujhelyben a városháza nagytérben Sátoralja-Ujhely, Mad, Tolcsa, Erdőbénye, Vámos-Ujfalu, Bodrog-Keresztur, Sárospatak, Bekecs, Legyesbénye, Bodrog-Halász, Károlyfalva, Végardó és Józseffalva községek értekezletet tartottak Ufalussy főbíró elnöklése mellett. Ez értekezleten megjelent Kosinszky Viktor borászati főfelügyelő, mint a földmivélsügyi kormány megbízottja. Miután ösmerteti a tényállást, a melyben a hegyaljai 30 község borítal és husfogyszatási adójának bérleti ügye áll, azt javasolja ajánlják meg a községek azon 37.000 fnt megváltási összeget, amely összegért a pénzügyminiszter a »Zemplén-megyei Gazdasági Egyesület« kebeléből alakult társaságnak a kiadást, ki-látásba helyezte. Kötelezzék továbbá a községek magukat arra, hogy a borkereskedőkkel a borítal adókra nézve ki nem egyeznek. A jelenlevő községek ily értelemben a következő határozatot hozták: 1. A hegyaljai községek 1899,

1900 és 1901 évre a bor- és husfogyszatási adó beszedési jogot évi 37000 fntért váltják meg. 2. A jelenlevő községek arra kötelezik magukat, hogy a távollevő községeknek átengedik a bor- és husfogyszatási adó beszedési jogot a reájuk eső általánossággal, a megállapított pontozatok betartása mellett. De tartoznak ez iránt 8 nap alatt kötelezőg nyilatkozni. 3. A kereskedőkkel ki nem egyeznek. A borítal adót árabszály szerint szedik be. 4. Az adókezelési ügyet bármikor alávetik az illetékes miniszteriumtól kiküldött ellenőrző községek. Az értekezlet és határozat jegyzőkönyvének masolatát nyilatkozattétel és igénybejelentés miatt megküldték a hegyaljai 30 községnek. November hó 20-ig tartoznak hozzájárulást Sátoralja-Ujhely főbírájához bejelenteni, különben erre nézve igényeket elvesztik.

A főgymnázium és a város.

Mennyire mostohái vagyunk mi sátoralja-ujhelyiek az uralmi hatalomnak bizonyítja napnál fényesebben az a körülmény, hogy míg a megye szízczerkelt dobál legtöbbször haszontalan célra és kieszközöl az ő kortes érdekének céljaira bármit az állammal, ugyanakkor kénytelen a város 28000 fnt alapot összegyűjteni, hogy egy főgymnáziumot létesíthessen. Sőt mi több. Midőn a nagynehezen összegyűjtött alap már meg volt, a város kötelezettséget vállalt hogy a főgymnázium fenntartására évenként fizet 3000 fntot; És ezzel a kötelezettséggel most igen kellemetlen helyzetbe jutott. 1895. év óta nem fizették ezt az évi 3000 fntot, úgy, hogy most ezen a címen körülbelül 12000 fnttal tartoznak. A város folyamodott az illetékes forumhoz, hogy engedje el ezen összeg kiűzetését, annál is inkább, mert a rend nem alkalmazta azon rangu és fizetési tantereket, a melyek alkalmazása a szerződésben ki van kötve. Az illetékes forum azzal felelt a városnak, hogy a sátoralja-ujhelyi magy. kir. előhivatalnál le tiltatta a városi fogyasztási adó beszedési jutalek egy tekintélyes összegét. A dolog ez ideig ebben a stádiumban van. Legerősebb valószínűség szerint ezt az összeget még is csak meg kell fizetni, illetve a jövő évig körülbelül 14000 fntot kell felvenni az évi költségvetésbe, ez pedig majdnem 15% községi pótdadó emelést jelent.

HIREK.

A „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“ utolsó ingyen számának megjelenése után, felkérjük azokat, akik lapunkra előfizetni óhajtanak, sziveskedjenek, a vidékiek mellékelten postautalványon, helybeliek kiadóhivatalunkhoz (Sátoralja-Ujhely, Wekerle-tér 502.) az előfizetési díjakat minél előbb befizetni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen.

Előfizetési ár:

Negyed évre	1 fnt 25 kr.
Félévre	2 „ 50 „
Egész évre	5 „ „

* Személyi hir. Kosinszky Viktor borászati főfelügyelő, lapunk munkatársa, mint a földmivélsügyi miniszter kiküldöttje, vasárnap városunkban időzött és részt vett a hegyaljai községeknek a városi házában tartott értekezletén. Hétfőn Budapestre utazott, hogy a miniszternek kiküldetéséről jelentést tegyen.

* Megyei bizottsági taggá választották meg Staudt József főispáni titkár Veletjén és Sátoralja-Ujhelyben. Az új helyi mandátumról a titkár lemondott, e szerint f. november hó 21-én Sátoralja-Ujhelyben új választás lesz. A multkorai választás nem volt kihirdetve, nemüljük, hogy az újat publikálni fogják. Kívánatos volna, hogy egy városi polgár ember választásába bizottsági taggá. Minek megtönni a megyei bizottságot tisztviselőikkel és hatalmi protezzékkal.

* A sátoralja-ujhelyi Városi Kaszinó cím alatt múlt számunkban megírtuk, hogy a »Városi Kaszinó« választmánya az elnök iránt felmerült elégtelenség miatt beadta lemondását. A Kaszinó elnöke Dr. Hornyay Béla ezek után elnöki tisztéről lemondott. Hétfőn november 14-én ült össze a Kaszinó választmánya, a mely ülésen a választmány Matyasovszky Kálmán alelnökkel szóbelileg is közölte a lemondását. A lemondások tudomásul vétele után Matyasovszky alelnök is lemondott tisztéről. A tisztújító közgyűlés november hó 27-én vasárnap lesz.

* Halálözás. Egy derék és szeretett nyugalmazott jogakadémiai tanár haláláról értesít bennünket a következő gyászjelentés. »A sárospataki ev. ref. főiskola tanári kara fájdalommal jelenti, hogy szeretett kartársuk Nemes Ferenc nyugalmazott jogakadémiai tanár, folyó hó 12-én, 30 évi tanári működés után, nyugalomba vonulásának 5-dik esztendőjében, 64 éves korában, hosszú szenvedés után, agyszéllhűdésben elhunyt. Porrázsi, a főiskola udvarán f. hó 14-én délután 2 órakor tartandó gyászszertés után, a sárospataki ev. ref. egyház sírkertjében fognak elhelyeztetni. Sárospatakon, 1898. november 13-án. Aldott legyen emlékeztető!« A gyász szertartás f. november hó 14-én nagy részvételt mellett ment végbe. Az elhunytban Nemes Andor, a sátoralja-ujhelyi kir. Törvényszék jegyzője édes atyját gyászolja. — Idősb Szirmay Tamás Tályán, életének 69. évében meghalt. Az elhunyt, mint huszárhadnagy részt vett az 1848/49-iki szabadságharcban.

* A Sátoralja-ujhelyi Önkéntes Tűzoltó Egylet Juhász Jenő főparancsnok tiszteletére névtelegy alkalmból november hó 17-én esztőtökön a Friss-féle étteremben nagyobb szabású bankettet rendez. A banketten a »Sátoralja-ujhelyi Iparosok Önképző Egylete« testületileg vesz részt.

* Házasság. Bock Imre a »Bock« szálloda bérleje nov. hó 19-én Szombaton Sátoralja-Ujhelyben esküszik örök hitűséget Krikbaum Mariska kisasszonynak. Az új pár esküvő után nászutra megy.

* Felolvasás. A gyorsan népszerűsége jutott Kazinczy-kör, — mint kassai levelezőnk írja — e hó 11-én tartotta a második felolvasást. Dr. Katona Mór előadást tartott, »A rangelsőbbég átengedése« címen. Ujabb felolvasásra jelentkezett: Rösler István lapunk munkatársa, a ki »A magyar hádszát multja és jelené«-t fogja ösmertetni.

* Népkönyvtár. Lapunk első számában megemlítettük, mily üdvös eszökönk tartja Mailáth gróf, ki a nép helyes és észszerű művelődésére egy szép program t állított össze, hogy az egyes községekben népkönyvtárak létesüljenek. Karscsa község november hó 4-én tartott képviselőtestületi ülésén elhatározta, hogy a község egy népkönyvtár létesítését végett kérvényt intéz a földmivélsügyi miniszterhez.

* Himlő. O. Liszánk a vereshimlő a gyermekek közt nagy mértékben terjed. Jellemző a dologban, hogy az elemi iskolák ez ideig még nincsenek bezárva.

* Áttérések. Tolcsán, az ev. ref. hívek szokatlan módon ténnek át a róm. kath. vallásra.

* Sauer hangverseny. Kassáról írja levelezőnk, hogy ott a hangversenyek sorozatát e hó 17-én nyitja meg Sauer Emil. A hangverseny nagy érdeklődéssel várják.

* Az Iparosok Önképző-Egylete. Sátoralja-Ujhelyben november 16-án a Friss-éle nagytérben felolvasó estélyt rendez, a következő programmal: I. Dr. Rosenbergné Bernát felolvasást tart »A tudósvétől való óvakodásról«, mely értekezésben különösen a tudósvész fertőzésének mőjáról és a gyógykezelésről fog hasznos ösmertésekkel szolgálni. 2. Népalok, cimbalmon előadja: Werner Sári. 3. »A Kádár Eszter meg a Maris Panna« (elbeszélés) írta és felolvassa: Bíró Pál. 5. »Szeretem a nőt« (Mnologia) előadja: Ignáth József. A felolvasás kezdete délután 4 1/2 órakor.

* Műkedvelők színelőadása. Sátoralja-Ujhely azon szerencsétlen városok közé tartozik, a hol a hatóság egyáltalán nem törődik a város kulturális haladásával. A színház 1882. óta oly állapotban van, hogy az első sorban a legnagyobb mértékben túrszerűsben, második és századik sorban egy tisztességes színtársulat oda a látat be nem teheti. Nincs ott semmi ami egy színházba szükséges volna. Mielőtt ezzel a tárgygyal bővebben foglalkoznánk öröndetes tudomásul vesszük, hogy a társadalmi életben erősebb felpezsdülés mutatkozik a kulturális eszmék iránt. Az egyes társadalmi körökben élénk mozgalom indult meg a műkedvelői színelőadások rendezése körül. Most nem rég az iparos ifjuság rendezett egy sikerült előadást. Újában a sátoralja-ujhelyi társadalom egy rétegeben az ifjuság jótékony-célú színelőadást rendez. November hó végén előadják »Durand és Durand« című kitünő francia bohózatot. A szereposztás a következő: Paquerette — Barisch Arpád; Louise — Tomcsányi Gizella; De la Haute Tournelle — Spillner Sári; Clarisse — Matyasovszky Sári; Irma — Szokolay Margit; Durand ügyvéd — Bajusz Andor; Durand fuzseres — Guidig Lipót; Javavon — Iszóp Zoltán; Coeardier — Bajusz Zoltán. Az előadásra jegyek előjegyezhetők: földszintre a »Zemplén« kiadóhivatallalban. Páholyjegyek: Bajusz Andornál.

* Sipulusz Kassán. Rákosi Viktor a kívül a fenti írói álnév alatt igen gyakran tállkozik az olvasó a »Budapesti Hírlap« hasábjain, decz. 11-én Kassára megy, hogy a Ncmzeti Szövetség nagy gyűlésén részt vegyen; s illetőleg az ekkor rendezendő hangversenyen felolvasást tartson.

* Gyilkosság. Mult számunkban megírtuk, hogy szombat este Hedvig Mihály államvasuti mozdonyfűtő egy nagy kassát mellbe szúrta Malinyák György vasúti málhárot. Malinyák vasárnap délután nagy kínok között meghalt. A gyilkos Hedvig-et a sátoralja-ujhelyi rendőrség átadta a kir. ügyésznek.

* A politizáló rendőr. Most, hogy Kassa város törvényhatóságának bizottsági tagjai közül 26-nak lejárt a mandátuma a kinek helyét deczemberben töltik be, megindult az akció s a politikai pártok falragaszokkal hirdetik, kiket ajánlanak partbíveiknek jelölték gyanánt. A rendőrség azonban nem jó szemmel nézi a kassai ellenzék működését. Így észrevette a falragasz-vállalkozó, hogy egy rendőr az ellenzék falragaszait hűségben tépdési, s midőn a vállalkozó ezt szóvá tette, a rendőr gorombasággal válaszolt. Nagyon szeretnék tudni, vajjon unalomból üzieszt a sportot vagy felsőbb parancs folytán? Mindenesetre nem rendőrnök való foglalkozás.

* Veszett sertések. Vámos-Ujfalu község nagy izgalomban van. Tudósítónk írja, hogy egy községi sertés megveszett, megharapta Markovits Józsefné vámos-ujfalusi lakost és 10 darab sertést megsebesített. Valószínű, hogy több sertést is megsebesített, mert veszett állapotban a sertés nyájban járt. A megharapott asszonyt a legközelebbi vonattal a budapesti Pasteur intézetbe vitték. A hatóság intézkedése folytán a veszett sertést elpusztították, a kijáró sertés állományt pedig szoros zár alá vették. Nagy csapás ez a községre, mert Vámos-Ujfaluban a sertés tenyésztés a nép egyedüli

jövedelem forrása. A szegényebb sor-sak ebből a jövedelemből tudták az adókat fizetni, a mire ez évben e nagy csapás következtében nem igen lesznek képesek.

— **Lopás.** Tolcsván, özv. Merz Józsefné házába, amíg az özevgy a házikertben foglalkozott, valaki, a háztájékával ismeretes gznáció fényes nappal az ablakot beverve, bejutott a lakásba s ottan a komót fiókot kifizészték, abból 110 fritzot tartalmazó bankóbetét könyvet, biztosítási könyveket és az összes irományokat eltemelte. A tettest a csendőrség nyomozza. de még ezidőig nyomára nem jutott.

KÖZGAZDASÁG.

Borkereskedők memoranduma. A tokaj-hegyaljai borkereskedők f. é. november 16-án Kassán értekezletet tartottak Szakmáry Károly kamarai elnök vezetése alatt. Az értekezlet elhatározta, hogy a túlzó agrarizmusnak a hegyaljai borkereskedelemmel szemben elközött térfoglalása ellen memorandumot intéz a kereskedelemügyi és pénzügyi kir. minisztériumokhoz, melynek átnyújtását egy Borsay Miklós, Blau Jakab, Zimmermann Jenő, Haas Fülöp és Kohn Áron borkereskedők és termelőkből álló küldöttségre bizza. A küldöttség f. november 16-án ment Budapestre. A memorandum éle a tokaj-hegyaljai borharmisítás híret keltő »Zempléni Gyógyászati és Égésügyi Társaság« kebeléből alakult konzorcium ellen van irányítva. Kéri a memorandum, hogy a boritaladó biztosítása Zempléni megyében ne egy gadaérdekesoport közreműködésével, hanem megváltás útján az illetékes községekkel eszközöltesse.

Kárpótlás a regáléért. A szesz-italmérés adónak, továbbá a cukorforgaztási adónak és söritaladónak községenként való beszerzése tudvaleg a jövő újévtől kezdve meg fog szűnni. A megszűnő adók beszerzési jogának megváltásából illetve bérbévetelből sok városnak és községnek nevezetes üzleti nyeresége volt, melytől háztartásaik egyensúlyának veszedelemzetése nélkül meg nem foszthatók. Azért a pénzügyminiszter külön törvényjavaslatot készített, mely szerint azok a városok és községek, a melyek eddig az italméresi jövedék tiszta jövedelmében részesedtek, a jövő évtől kezdve két egyenlő részletben évenként olyan összeget fognak kapni a kincstártól, amily az 1895—1897. években ily részesedés címén kapott összegek átlagának megfelelő.

Szüret vége.

Közép-Hegyalján a szüret már teljes befejezést nyert. A termés elég bőségesnek mondható, a mennyiben az ültetési szőlőkben holdanként 18—20 hordó bor termett. Az eladársra kerül borknak nagy ára van, mert hordójáért 70—75 fritzot fizetnek. Az új szőlő teleptéshez már a kisebb gazdák is hozzá fogtak nagy erőlyel s remélhető, hogy pár év múlva az egész közép-hegyaljai szőlők be lesznek teleptítve vissza nyerve a régi dicső nagy hírnevet.

Piaci árak.

Az 1898. évi november hó 15-án tartott heti vásárról.

Buza . . .	9.30 — 9.00.	Faszén 3.00	2.40
Rozs . . .	7.40 — 7.20	Közén (barna)	1.00.
Árpa . . .	6.00 — 5.80	Marhabús 0.52	0.48.
Zab . . .	5.00 — 4.80	Zsír . . .	80.00 — 76.00
Tengeri . . .	4.50 — 4.30.	Só . . .	12.00 — 11.00.
Széna . . .	2.50 — 1.50.	Közöségés	
Szalma . . .	1.00 — 0.90.	bor 22.00	24.00.
Bab . . .	7.50 — 6.00	Szesz 56.00	57.00.
Borsó 18.00	16.00.	Tüzifa 12.00	11.00.

Gálszécsi hírek.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Gálszécs, november 15.

Nem mondhatnám, hogy a mi kis városunkban valami sok országvilágra szóló esemény előfordult, de nem ártja arról, amint itten történik, egy-két

hetenként a t. olvasóközönség tudomást szerez, hátha a kisvárosi hírek is érdeklik a közönséget.

Hiszen mi is haladunk a korral, azaz hogy haladunk . . . kellene, de mi nagyon szeretjük követni Petőfinék »Pató Pál« ját és jelszavunk: »ej, ráérünk arra még!«

Meg sem mondhatom, hány esztendője eszedezünk, könyörgünk egy adóhivatalt. Meg is ígértett nekünk. Legutóbb, a nemrég mult képviselő-választások alkalmával . . . mi örömmel vittük tudomásul az ígérteket, kikszemeltük a szükséges helyiséget, még talán a bádogra festett címer is el van készítve és azóta nap ha felkel, nap ha lemegy estve, mindig azt nézzük, ki van-e már tette a helyiségen a tábla a falattal: »M. kir. adóhivatal Gálszécsen« . . . ? És mindig látjuk, no nem a táblát, de a — helyét. És nap ha felkel, nap ha lemegy estve, azzal vigasztalódnok, hogy ha ma nem, hát holnap, hiszen »rá érünk mi arra még!« . . .

De várjunk mi igaz hűséggel és megingatlan bizodalommal a nem tudom hány év óta vajdó vasutat is.

Csak legalább egy picit kis vasutat, egy olyan inci-finci kis kávéardáló masinát kapnánk már, még azzal is meg volnák elégedve, de hát eddigéleg ugyan nincs vasutunk, de volt vasuti bankettünk . . . A bizony, kimérték a helyét, megszavattatták a hozzájárulást a községekkel és ennek öröme-re két ízben is — ittunk magnum áldomást . . . És azóta hányszor láttuk nap felkelteit nap lenyugtát, de vasutnak se híre — se hamva.

És most térjünk át az érdekesebb dolgokra . . .

Tehát hadd mondjam el a következő pikáns izü történetesekét:

Jaj . . . nem lehet! . . . Szerkesztő úr, nos Ön? . . . Nos, nem mondhatom tovább, feleségem jött be hozzám, hizelegre hajol vállamra, hajamban babrál és ha nos Ön, tudni fogja,*) hogy: hizelegre férjének vallaira hajló, férjének hajában babráló feleség . . . Az én tárcám lapos; én félek . . . szököm . . . Alazatos szolgálja! . . . **Alexius.**

Ipar és kereskedelem.

Iparostanonok az iskolában.

A kereskedelmi miniszter a vármegyék alispánjához és a városok tanácsához, mint másodfoku iparhatóságához rendeletet intézett, amelyben az iparostanon iskolák jelentéseiből észlelt nagymérvű iskolai mulasztások apaszására hívja fel az említett hatóságok figyelmét és igyekezetét. E cél érdekében felhívja a miniszter az iparhatóságokat, hogy iskolamulasztási ügyekben hozott ítéleteikről a feljelentendő tanonciskolai igazgatóságot mindenkor írásban azonnal értesítsék. Minthogy pedig a tanonciskolai mulasztások ügyében megindított iparkihágási eljárás kellő erkölcsi hatást csak gyors és erőlyes keresztülvétel esetén gyakorol, utasítja az összes iparhatóságokat, hogy az iskolamulasztási feljelentéseket mindenkor soron kívül, lehetőleg legelsőgősebben tárgyalják és ítéleteiket legközelebb a feljelentéstől számítandó 30 nap leforgása alatt hozzák meg. Felhívja végül, hogy e rendeletet az összes hatóságok által álló elsőfoku iparhatóságokkal oly hozzáadás mellett közölje, miszerint feltétlenül elvárja, hogy azok szem előtt tartásával minden egyes iparhatóság legkomolyabban fog igyekezni a tanonoktatás sikerét nagyban veszélyeztető igazolatlan iskolai mulasztásokat a rendelkezésre álló összes törvényes eszközökkel lehetőleg apasztani.

APRÓ REGÉNYEK.

Egy kis idill.

Írta: **Holló Márton.**

Nyári délután mélyen elmerülve dolgozgatott anyjával a hedrás verandán . . .
*) Nős nem vagyok, de képelem mily kellemes lehet. Szerk.

dán, amikor a feljáró garálics felől fölriaszta egy jökedvő hang:

— Szép jó napot kívánok! Kell-e hivatal vendég?

Az anyja már megmozdult, de ő még pillanatig oda volt szegyezve a székehez valami álomszerű állapokban, amelyben az ismerős kedves hang úgy esendült meg a lelkében, mint egy hirtelen megélt emlékek. Aztán felocsudott és kitörő örömmel sietett a vendég elébe.

— Igazán maga az, Kálmán! Az Is-ten hozta nálunk.

— Én ám! Hát olyan nagy csoda vagyok? Nem megírtam, hogy egyszer csak itt termek, mikor nem is gondoltam rá?

— igen, megígérte, csak hogy még sem gondoltunk ám ilyen igazi meglepetésre. Hogyan is csöppent így ide egyszerre.

— Ugy-e rájesztettem! Hát megyek szabadságra haza Máramarosba a családomhoz. És istentelen véteknél tartottam volna, hogy egy órai kocsikázással ki ne térjek a vasutról ide, ahol olyan jó emberek laknak.

Észrevétlenül fogyott a délután a kellemes verandán, a sok visszaemlékezés-fel a budapesti napokra, a gazdag falusi uszonával, a kerti sétával. Etelka büszke örömmel motogatta meg a veteményes táblát, végig vette azután Kálmánt az udvaron, bevítte a Feri szobájába, hol úgy volt minden, ahogy a szegény fiu a tragikus vadászat előtt elrendezte.

— Milyen jó barátok lettek volna maguk! — sóhajtott fel Etelka.

És újra letelepedtek a veranda asztalához, amely fölterítve várt már a vacsorára, Fürednél jó magyaros étellel remekelt s a kerek kis lakoma végére már az ernyős lámpa vetett barátságos világgalosságot.

Kálmán olyan enyhé melegséget érzett a kedves hajlékban, mntha csak otthon ült volna a családi asztalnál, Etelka szíve pedig tele lett édes érzéssel, annyi varázsa volt az illatos nyári estnek. Boldogságában meghalt édes apjára, bátyjára gondolt, akik most hiányzottak neki s mintha csak megtalálta volna helyettük új támaszát, önkéntelenül, álmódzva fűzte a karját a Kálmánba . . .

Nehézes lépések dobantak a verandához vezető deszkapallón s alázatos paraszton köszönnél szólott valaki:

— Nagyságos Uram, az idő későre jár, már befogtam.

A kocsis sürgetett, a vonathoz kellett sietni. Rosszul esett Kálmánnak a bucsuzás s ha nem hazafelé tart, jobban is fáj volna neki a válás. Lekisérték az udvarra és ott újra elbucsuozt: — A viszontlátásra! . . .

Aztán ment a kiinn várakozó kocsihoz s mikor a lovak megindultak s ő az utca sarkon még egyszer visszafordult, az oda hagyott ház kapujánál az Etelka kedves alakját pillantotta meg.

Ott állt még Etelka szomoruan néhány percig, aztán révedező lépésekkel ment befelé . . .

III.

Szeptemberre ismét Budapestent volt Kálmán. Az első időkben nem találta a helyét, egyre a családi hajlék vonzotta vissza enyhé, nyugalmas emlékekkel. Rossz volt neki a fővárosban, hamismán és ridegnek talált mindent és mindenkit s visszahúzódott, zavartalan magányba vágyódott. Elpanaszolta a baját Etelkának is s a válaszként a község megváltásának tetszettek neki. Becses, igazi kincs volt a számára minden szavuk s halás volt értük.

Aztán jött egy nap, mikor Kálmán lelkén átsuhan egy fuvalat, amilyen egy hosszú csúf tél után az első langyos napsugárral éri a budapesti embert; ezer reményiséget, erős életstőt fakasztó fuvalat. A sivar hetek után a főváros közeledő szezon élete lopta be magát hirtelen csábító képével a képzeltébe s mikor megremegett benne az életkedv első vágya, akkor az aszfalt győzedelmeskedett rajta, visszahódította.

Most már nem került az emberek, a társaságot, hamarosan visszatért az életbe, ugyszólván egy csapásra történt meg benne a nagy átváltozás. A szalonoknak szorgalmas vendége lett, a virágos boltban mindennap gondosan tűzette a kabátjára szegfűjét s valami fölényes érzés fogta el, valahányszor végigjárathatta a színházban hatalmas messzelátóját a páholyokon. Minden élnékiően hatott az idegeire. A sok színlap a hirdető oszlopokon, este a kirakatok drágaságaiban gyönyörködő elegáns asszonykép, a színházak bejárájánál lakkos ekvipázások előtt toporzékoló ezüstszerszámos paripák, az előkelő fogadók hívogató foyerja tenger-nagyrig portásaival, szóval az egész esti

fővárosi élet minden nyüzsgő külsőségével.

És elérkezett az a nap is, mikor Kalmán nagyon nehezképen írta meg levélét Etelkának s aztán mind hosszabb időközök elmultávalült csak íróasztalához, hogy válaszoljon a keskeny kis borítékokban érkező ábrándozásokra. Még akkor sem javult meg, amikor Etelka észrevette ezt a hanyagságot és ismételten is kérdőre vonta, hogy miért bántik vele olyan rosszul.

(Folytatása következik)

A szerkesztőség üzenete:

B. E. Sorozási költségekkel terhelt a kör-ségeket, a védő utasítás 111 §-a értelmében nem lehet. Az ügyhoz most meg teljes tájékoztatással nem szívatunk, mert a miniszternek erre vonatkozó elvi határozatát még

nem ösmerhetjük. E dologgal különben részletesebben fogunk foglalkozni, sok érdekes adat bírókban vagyunk.

B. A. Budapest. Köszönjük. Csak küldjön gyakrabban, ha jó, szívesen közöljük. Üdv.

E. N. Szerda! számunk állandóan 4-6, szombati számunk 8 oldal terjedelemben jelenik meg. Intézkedj és írj Basch-nak. Vezércikk jöjjon

Gazdy Aranka Miskolcz. Köszönjük gratulációját, átadtuk a feljebb szerkesztőnek Örvend, hogy Thalia könyvében oly szép érdeklődéssel kísérik az ő hírlapjáró munkáját.

B. A. Tolosva. Vidéki tudósítónk már gyakran keresik fel szerkesztőségünket. Ma-holnap meg megfelelhetünk azon kintzött céltunknak is, hogy a vidék közállapotait is bővebben foglalkoztatunk.

Alexius. Egyik részét töröljük, mert lapunk már ilyen értelemben a dolgot tárgyalta.

H. J. és P. J. Gálszécs. Elkésett. Levél megy.

Kiadó: LANDESMANN MIKSA.

Dr. Schön házában a Roth-féle üzleti helyiség, lakással és rak-tárakkal 1899. ápril 24-ikétől 1-3 bérbeadó.

244/212. 98. Ér. május hó 5-én.

Pót-hirdetmény.

A k.-helmei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a bodrogközi takarékpénztár végrehajtónak Tóni Jánosleleszi lakos végrehajtást szenvedett elleni 495 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 642/1898. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a leleszi 36. sz. tjkvben 699-704, 1262-1263, 1387-1388, 1593-1599, 1705-1708, 2074-2077, 2157-2160, 2921-2923/b, 3066-3069, 3274-3277, 3633-3634, 3720-3723, 3973-3976, 4191-4194, 4715-4718, 4919-4920, 2490-2493. hr. sz. a. ingatlanoknak végrehajtást szenvedett Tóni János nevében álló 1/2 ad részére 534 frt kikiáltási árban 1898. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 10 órájára kitzött árverés az 1881. LX. t.-c. 157. §-a alapján a sátoralja-ujhelyi népbank mint takarékpénztár végrehajtató érdeklében is 150 frt tőke ennek 1896. évi augusztus hó 4-iktől számítandó 6 %-os kamata 1/2 % váltó díj 31 frt 42 kr. perbeli és ezuttal 8 frt 80 krban megállapított költségek erejéig terjedő követelése kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Király-Helmeccen, 1898. évi július hó 26. napján.

A király-helmei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Emőd, s. k. kir. aljárásbíró.

Értesítés.

Van szerencsém a városi és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a Bet-theim Márton úr tulajdonát képező

Kőbányai sörcsarnokot

és az ezzel kapcsolatos

NÉPKERT

vendéglőt saját konyhakezeléssel átvettem. — Midőn ezt a n. é. közönségnek tudomására hozni van szerencsém, egyidejűleg b. figyelemköbe ajánlom kitiinő konyhámat.

Továbbá kitiinő minőségű valódi cankó bor 1 liter 40 kr, peesenyé bor 50 kr és naponta friss csapolású „Márciusi sör“ 1 pohár 7 kr, egy krigli 11 krért kapható.

Banketek, közcacsorák rendezését jutányos áron eszközölöm. — Az üzletet f. hó 17-én este Dandás Aladár helybeli „jóhírnevű zenekarral nyitom meg.

Legtöbb törekvésem leend, hogy t. vendégeimet a legpontosabban és legjobban kiszolgáljam, miért is kérem a n. é. közönség becses párfogását.

1-2 32.

Németh Mátyás.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító beörszöböléséknél alkalmazatik köszvényéknél, csúszlák, lagszagatásnál és meghűtéseknel és az orvosok által beörszöbölésre is mindig gyakrabban rendelatik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népzserű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosa legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cözjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

nga.

Minden háziasszonynak, a ki jó kávét készíteni kíván!

Figyeljen jól arra, - vannak ládikák és csomagok a forgalomban, melyek nem valódi „Franck“ot tartalmaznak, hanem

Ha zamatos italt és tápláló kávét kíván, ugyessék valódi „Franck“-kávé-pótlékot kérni, utánzást! --

azonban csak ezen iktatott jegyekkel valódi:

s ezen aláírással:

D. 2938 D. 6 VI.

J. W. I.

Heinrich Franck Sohné
Lin. Ludwigsburg.

Azért: elővigyázat a bevásárlásnál!

Téves azt hinni, hogy „jó kávé“ csak tiszta „szemes kávéból“ állítható elő, nem, - mert egy jó pótlék a kávé erejét, színét és ízét emeli.

Ez tény; győződjék meg róla egy próba

valódi Franck-kávé-pótlékkal.

Fekete kávéhoz: 4 kanál szemes kávéval - 1 kanál Franck-ká
Tejes „ : 3 „ „ „ 1 „ Franck „